

12. ULUSAL EKOLOJİ VE ÇEVRE KONGRESİ

12. ULUSAL EKOLOJİ VE ÇEVRE KONGRESİ

**İSTANBUL İLİ MEŞE GAL ARILARININ (Cynipidae: Cynipini) KONUKÇU MEŞE
TERCİHLERİ**

Musa AZMAZ, Yusuf KATILMIŞ

Pamukkale Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fak., Biyoloji Bölümü, Denizli, musazmaz@gmail.com

Amaç: Ekim 2012-Eylül 2013 tarihleri arasında proje kapsamında; arazi çalışmaları ile İstanbul ili ve yakın çevresinde meşe gal arısı türlerinin (Cynipini) konukçulara göre dağılımını tespit etmek amaçlanmıştır.

Gereçler ve Yöntemler: İstanbul ilinde Ekim 2012-Eylül 2013 tarihleri arasında yapılan çalışmada meşeler üzerindeki galler toplanmıştır. Toplama esnasında konukçu meşelerden de örnek alınarak konukçu bilgileri de kaydedilmiştir. Toplanan gal örnekleri laboratuvara getirilerek 1 lt'lik kavanozlara konmuştur. Gal örnekleri ve çıkan ergin arılar elde ki mevcut literatüre göre teşhis edilmiştir.

Sonuç: İstanbul ili ve yakın çevresinde yapılan bu çalışmada meşeler üzerinde gal oluşturan Cynipini tribusundan 12 cinse ait 58 tür ve Synergini tribusundan 1 cinse ait 1 tür olmak üzere toplam 59 tür tespit edildi. Synergini tribusuna ait türler gal yerleşimcisi olarak bilinmesine rağmen *Synophrus* cinsine ait türler de meşeler üzerinde gal oluşturlar.

Davis (1982) 3 seksiyona (Cerris, Ilex ve Quercus Seksiyonları) ayırmış olduğu meşe türlerinden 9 tanesinin kaydını İstanbul'dan vermiştir. İstanbul'da yayılış gösteren bu 9 meşe türünden 1 tanesi Cerris seksiyonuna (*Quercus cerris*), 2 tanesi Ilex seksiyonuna (*Q. coccifera*, *Q. ilex*) ve 6 tanesi Quercus seksiyonuna (*Q. frainetto*, *Q. hartwissiana*, *Q. infectoria*, *Q. petraea*, *Q. pubescens*, *Q. robur*) aittir. Meşe türleri üzerinde gal oluşturan türlerin konukçu dağılımlarına bakıldığında *Q. ilex* dışında diğer meşe türleri üzerinde gal oluşumu tespit edildi. Çalışma alanında literatürde verilen *Q. ilex*'e rastlanmamıştır.

Çalışma alanında bulunan türler gal oluşturdıkları konukçu meşeler açısından karşılaştırıldığında *Q. pubescens* üzerinde 28 tür, *Q. petraea* üzerinde 27 tür, *Q. frainetto* üzerinde 26 tür, *Q. robur* üzerinde 25 tür, *Q. cerris* üzerinde 24 tür, *Q. infectoria* üzerinde 21 tür, *Q. hartwissiana* üzerinde 8 tür ve *Q. coccifera* üzerinde ise 1 tür gal oluşturduğu tespit edilmiştir. Bu çalışma da en fazla tür *Q. pubescens* üzerinde, en az tür ise *Q. coccifera* üzerinde tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İstanbul, Cynipidae, konukçu, gal arısı, meşe